

מה תצעק אלי

זוהר חלק ב דף נב/א אמר רבי יצחק, בשעתא דשרו ישראל על ימא, חמו לכמה אכלוסין לכמה חיילין לכמה משיריין מעילא ותתא, וכלהו בכנופיא עלייהו דישראל, שריאו בצלו מגו עאקו דלהון, ביה שעתא חמו ישראל עאקו מכל סטריין, ימא בגלוהי דזקפן קמיייהו, בתרייהו כל אינון אכלוסין כל אינון משיריין דמצרים, לעילא עלייהו כמה קטיגורין, שריאו צווחין לקודשא בריך הוא, כדין כתיב ויאמר יהו"ה אל משה מה תצעק אלי, ותאנא בספרא דצניעותא, אלי דייקא, בעתיקא תליא כלא, ביה שעתא אתגלי עתיקא קדישא, ואשתכח רעוא בכלהו עלמין עלאין, כדין נהירו דכלא אתנהיר.

ראשית חכמה שער האהבה ח...והטעם שהיו השבטים נוצחין מי יכנס תחלה, מפני שקריעת ים סוף היתה צריכה התעוררות תחתון, וזה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה (שמות יד, טו) מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו, ירצה שיתחילו הם להכנס לים, יורה על האמנתם שיקרע להם הים, ובהתעוררות הזה שיתחילו הם יקרע להם הים, ואתה הרם את מטך ונטה את ירך על הים ובקעהו. ומפני ששבט בנימין היו יודעין שורש נשמת אביהם, שהוא מקור ושורש להתעוררות תחתון, לכן התחילו הם מיד בחשק ההוא וקפצו לתוך הים, לכך זכו ששכינה בחלקם, והיינו בית המקדש שנבנה בחלקו של בנימין.

ונלמוד מענין זה, שמי שהוא רוצה שהקדוש ברוך הוא יעשה עמו נס שהוא שינוי הטבע, צריך שהוא תחלה ישנה טבעו לעבודתו, כענין קריעת ים סוף שהוא דבר חוץ מן הטבע. ולכן אמר בזהר (פ' בשלח דף נב ע"ב) דהא בעתיקא תליא, כי משם ישתנה הטבע שהוא אלהים ויתהפך לרחמים, ולכן הוצרכו שבט בנימין לעשות דבר הפך הטבע לקפוץ לתוך הים.

נפש החיים פרק ט – ולכאורה אכתי למה הוצרכו להעמיד ב' הכרובים מצודדין. הלא הכרוב הא' שרמו עליו ית"ש היו צריכי' להעמידו ישר ממש.

אמנם הענין כמ"ש. שהתחברותו ית' כביכול להעולמות והכחות כולם וכל סדריהם והתקשרותם. וכן כל סדרי הנהגתו ית' אתנו. הוא כפי שיעור התנועה וההתעוררות המגיע אליהם ממעשינו למטה. וכפי זה השיעור משתלשל ונמשך גם אלינו למטה פנים שוחקות ומוסברות. לכן גם הכרוב שרמו עליו ית"ש היו ג"כ צריכים להעמידו מצודד מעט כפי שיעור הצדוד של הכרוב שרמו עלינו. מזה הטעם.

...ולכן בעת קריעת ים סוף. אמר הוא ית' למשה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. ר"ל דבדידהו תליא מלתא. שאם המה יהיו בתוקף האמונה והבטחון ויסעו הלוך ונסוע אל הים סמוך לבס לא יירא. מעולם בטחונם שודאי יקרע לפניהם. אז יגרמו עי"ז התעוררות למעלה שיעשה להם הנס ויקרע לפניהם. וזהו לססתי ברכבי פרעה דמיתך רעיתי. ר"ל כמו בסוסי פרעה שהיה היפך מנהגו של עולם שהרוכב מנהיג לסוס. ובפרעה וחילו הסוס הנהיג את רוכבו כמשרו"ל. כן דמיתך והמשלתיך רעיתי ע"ז האופן ממש. שאף שאני רוכב ערבות. עכ"ז כביכול את מנהיג אותי ע"י מעשיך. שענין התחברותי כביכול להעולמות הוא רק כפי ענין התעוררות מעשיך לאן נוטים. וזו"ה רוכב שמים בעזרך. וכן משרו"ל העבודה צורך גבוה:

ספר שם משמואל פרשת צו – שביעי של פסח שנת תרע"ח כ"ק אבי אדומור"ר זצלה"ה דקדק למה ביצי"מ הוצרכו ישראל לשתי המצוות פסח ומילה כדי שיהיו ראויין להגאל, ועל הים לא הוצרכו לשום מצוה, והגיד כי מסירת הנפש שהיתה להם על הים הועילה להם, עכת"ד...:

וכעין זה יש לפרש הא דמה תצעק אלי, דבצעקת התפלה מעורר הישועה באותו פרט שהוא בצרה, אך קיי"ס לא היתה הישועה מאותה צרה לבד אלא ישועה כללית למעלה מכל הפרטים, וע"כ ישראל נקראו

עברים ע"ש עוברי ים, שמהות ישראל כוללת הכל, ומעלה זו השיגו על הים. וזהו הפירוש בעתיקא תליא מילתא, שלשון עתיקא הגיד כ"ק אבי אדומור זצללה"ה מלשון העתקה היינו שהעתיק מבריותיו מלשון ויעתק משם, והיא מדרגה גבוהה שכוללת כל הבריאה באשר היא למעלה מכל הבריאה, ולהשיג מדרגה כוללת כמו שהשיגו ישראל על הים זה תלוי בעתיקא. וע"כ אין להשיג זה בתפלה אלא ע"י מסירת הנפש באופן הנ"ל שאין מציאותם בעיני עצמם נחשבת מציאות כלל כאילו אין לו שום מציאות אף בשום פרט מהפרטים, זוכין לעומתה למדרגה הכוללת כל הבריאה וכל הפרטים. וז"ש מה תצעק אלי, שבשביל הצעקה א"א לזכות למדרגה זו המתבקשת דהיינו עתיקא כנ"ל, אלא במסירת הנפש דוקא, ע"כ דבר אל בניי ויסעו לתוך הים בעוד הים הולך וסוער שיבטלו את כל מציאותם לרצון השי"ת. ודו"ק כי א"א לפרש יותר:

ומעתה מובן מה שלא ניתנה להם מצוה מן המצוות למען יהיו ראויין לעשות להם נס הים, שבזכות המצוה לא היו יכולין לזכות אלא בפרטות ענין אותה מצוה כענין מי שמקריב עולה שכר עולה בידו ולא יותר, אלא דוקא ע"י מסירת נפש

ספר קדושת לוי - פרשת בשלח ויולך ה' את הים ברוח קדים כו'. ונבא לבאר מה זה שהשם יתברך משנה טבעיים. ונראה, כי כביכול הוא בא לבחינות שהיה קודם בריאות העולם ואז היה הוא ושמו בשה והיה הכל באי"ן. וזהו שאמר הקדוש ברוך הוא למשה שיאמר לפרעה (שמות ג, יד) אהיה אשר אהיה שלחני אליכם, היינו כי קודם בריאת עולם היה בבחינת אהיה דהיינו שאהיה לכם לאלהים וזהו ברוח קדים והבן. וזהו מה תצעק אלי, בעתיקא תליא וכו' ודו"ק:

ספר זרע קודש (ר' נפתלי צבי מרופשיץ) - פרשת בשלח ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי כו': ופירש רש"י למדנו שהיה משה עומד בתפלה, והנה לא מצינו שום תפלה שהתפלל משה. רק שיש עתים שצריך הצדיק לעשות באופן זה שלא להתפלל בפירוש, כמו שאנו רואין בצדיקי הדור שכשבא אדם לפניו ומבקש מאתו שיתפלל עליו בענין הצטרפותו, ומשיב לו הצדיק בהעברה בעלמא השי"ת יעזור לך וכדומה, ומי שהוא צדיק גדול פועל בדיבור זה תיכף, כי זה הדיבור בעצמו היא תפלה לו ית"ש רק שהוא בהסתרה, מפני שרואה הצדיק שעת לירא מקטרוג, וצריך להסתיר תפלתו שלא ירגישו כלל המקטריגים והמסטינים שהוא מתפלל, וכן משה כאן, ראה שישראל נידונין בדין כמו שאמרו חז"ל (מכילתא בשלח ד), ולכן הסתיר תפלתו, וזה עצמו שאמר לישראל התיצבו וראו את ישועת ה' כו', זה עצמו היתה תפלה לו ית"ש, רק בהסתרה. וזהו שאמר לו השי"ת מה תצעק אלי, שלפניו נגלו כל תעלומות, ואמר לו השי"ת הלא אני רואה בדיבורך זה צעקתך אלי, אינך צריך לזה גם כן, רק דבר אל בני ישראל ויסעו וזהו שפירש רש"י למדנו שהיה משה עומד בתפלה, פירוש שהתורה למד אותנו בכאן דרך תפלה בהסתרה על דרך הנ"ל, וזהו שפירש רש"י למדנו, פירוש לומד אותנו, שמשם בדיבור זה שאמר התיצבו וראו כו' היה מתפלל,

ובזהר הקדוש (ח"ב נב). מה תצעק אלי, בעתיקא תליא מילתא כו', כי זה על פי מה שאמרו חז"ל (ברכות ז). מנין שהקב"ה מתפלל כו', וכן כאן על דרך זה,

וזהו פירוש (מלאכי ג, טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון כו', דלכאורה אינו מובן כיון שרצונם רק שחבירו ישמע למה אמר ויקשב ה' וישמע, דמשמע שמתפללים איזה תפלה והבטיח השי"ת שישמע להם ויקשב, אלא שהוא כנ"ל, שהדיבור שלהם איש אל רעהו בדיבור בעלמא, (ובאופן זה מתפלל אליו ית"ש ומסתיר תפלתו בדברים שלו: